

Slutrapport Förstärkt stöd till anhöriga som hjälper och vårdar närstående 2008

Kommun Stockholms kommun Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Kontaktperson Marika Lundin

Telefon 08 508 01 408

E-mail adress marika.lundin@stockholm.se

Diarienummer hos

Länsstyrelsen

704-08-53644

Datum för start av
arbetet med stöd av
medel 2008

2009-06-01

Beskrivning av arbetet:

Rinkeby – Kista stadsdelsförvaltning har arbetat med olika former av stöd till anhöriga som vårdar och ger omsorg till sina närstående. Genom tidigare beviljade medel från länsstyrelsen har stadsdelsförvaltning i projektform försökt kartlägga de anhörigas behov av stöd och hjälp. Förvaltningen har även anordnat informationsutbildning för medlemmar i olika invandrarföreningar i syfte att sprida kunskap om svensk äldreomsorg och om vad stadsdelsförvaltningen kan erbjuda för stöd till anhöriga som hjälper och vårdar sina närstående.

Den satsning som har gjorts med medel för 2008 har varit ett fortsatt arbete med att bygga upp stöd till anhöriga i samverkan med övriga utvecklingsprojekt som drivs inom stadsdelens äldreomsorg. En projektledare/anhörigkonsulent har anställts och konsultfirman Consider Consultants AB har följt processen och utvärderat arbetet för att stödet hela tiden ska anpassas till de anhörigas behov och önskemål.

Arbetet startade med att utforma och beskriva innehållet i de satsningar som kommer att göras under projektperioden:

- Att utforma tydliga mål och syfte för projektet
- att genomföra den nya bestämmelsen i 5 kap 10 § SoL "Socialnämnden *ska* erbjuda stöd för att underlätta för de personer som vårdar en närstående som är långvarigt sjuk eller äldre eller som stödjer en närstående som har funktionshinder.
- att utforma arbetssätt och innehåll i uppdraget som projektledare
- att samverka med andra projekt och satsningar som görs inom stadsdelens äldreomsorg
- att utveckla samverkan med stadsdelens invandrarföreningar och öppna verksamheter
- att fastställa metoder och inriktning för utvärdering av projektet

Arbetet delades in i fem olika områden:

1. Dialog och information med invandrarföreningarna.
2. Dialog och informationsträffar med pensionärsföreningarna.
3. Kontakt och stöd till enskilda anhöriga.
4. Lärande och kunskapsförmedling i nätverksform.
5. Reflektions- och samtalsgrupper med svensksomalier.

Kostnader för lokaler

Projektet har inte haft några kostnader för lokaler utan använt de av stadsdelsförvaltningens hyrda lokaler som servicehus, medborgarkontor och stadsdelens äldrecentrum.

Förändringar jämfört med planen enligt ansökan

De planerade personalkostnaderna i form av arvode till ABF har inte funnits eftersom önskemål framkom från de sen tidigare utbildade informatörerna att fortbildning/information skulle ske under andra former. Förslagen som framkom var att man skulle använda anhörigkonsulent och medarbetare på stadsdelsförvaltningen.

Redovisning hur man uppfyllt målet/målen i olika avseenden.

Målet att samverka med andra projekt och satsningar som gjorts inom stadsdelens äldreomsorg har uppfyllts genom bland annat ett samutnyttjande av lokaler. Dessa lokaler har anpassats för olika aktiviteter med hjälp av socialstyrelsens stimulansmedel för socialt innehåll, exempel på detta är "sinnenas rum", gymnastiklokal och relaxrum. Samarbetet med pensionärsorganisationerna, invandrarföreningarna och stadsdelens öppna verksamheter har fördjupats och blivit tydligare, genom att anhörigkonsulenten regelbundet har deltagit på pensionärs- och invandrarföreningarnas ordinarie möten. Svårigheter kvarstår dock utifrån att språk, traditioner och kulturer varierar stort i stadsdelen. Målet att nå ut till den svensksomaliska gruppen äldre är ett långsiktigt arbete som måste fortsätta och där målet att nå ut med information till alla ännu inte är uppnått.

Ett resonemang om orsaker om målet/målen inte har uppfyllts helt eller delvis.

Målet att utbilda fler informatörer och fortbilda de sen tidigare utbildade informatörerna har inte uppnåtts, de utbildade informatörerna ansåg att utbildningen på ABF var svår att tillgodogöra sig. Dels på grund av att vissa deltagare har haft stora brister i det svenska språket, för att fullt ut kunna ta till sig utbildningen. Flera av informatörerna ansåg även att deras insatser att sprida information och kunskaper bör arvoderas och ersättas. Detta har inte varit ekonomiskt möjligt och överensstämmer inte med grundtanken. Att vara informatör och att kunna ge information kräver en kontinuerlig kontakt med stadsdelens biståndshandläggare och anhörigkonsulent. Arbetet som informatör måste uppmärksammas och regelbundna träffar med representanter från förvaltningen kan vara en väg att välja. Förvaltningen skulle i större utsträckning än i dag utnyttja de tvåspråkiga tjänstemännen som finns inom förvaltningen, för att arbeta mer aktivt tillsammans med invandrarföreningarna.

Beskriv den fördjupade samverkan med frivilliga och ideella krafter

Projektledningen har bjudit in de ideella föreningarna som är aktiva i stadsdelen, och informerat om de särskilda resurser som finns att tillgå inom ramen för anhörigstödet. Hur samarbetet ska se ut och vad man gemensamt ska satsa på att utveckla inom anhörigstödet har diskuterats, önskemål om att anordna gemensamma föreläsningar rörande demens, kognitiva hjälpmedel och vart vänder jag mig med min oro för en anhörig/närstående är de mest aktuella frågorna. Behovet av kunskaper rörande demens har varit stor och projektledningen har tillsammans med några ideella föreningar, invandrarföreningar, privata och kommunala utförare och särskild utbildad sjuksköterska inom demens haft träffar med anhöriga/närstående kring detta tema.

Beskriv eventuell samverkan med landsting

Samverkan med landstinget har skett i form av gemensamma informationsträffar med anhöriga/närstående till personer med somaliskt ursprung. Dessa träffar har varit mycket uppskattade och önskemål finns från fler invandrarföreningar om regelbundna möten tillsammans med personal från stadsdelens vårdcentraler.

Beskriv hur varaktighet uppnås

Varaktighet nås genom att stadsdelen samordnar de insatser som riktas mot anhöriga och närstående och att en nära samverkan finns med biståndshandläggarna som ansvarar för uppföljningen av äldre över 75 år. Att våra privata utförare ges bättre verktyg för att uppmärksamma denna målgrupp, och att tydliga metoder och tillvägagångssätt utarbetas för att nå de äldre och deras anhöriga.

Beskriv hur den grundläggande uppbyggnaden av anhörigstöd (infrastruktur för anhörigstöd) utvecklats

Anhörigkonsulent har anställts i stadsdelen. Organisationen för informatörerna har blivit tydligare men svårigheter att rekrytera nya informatörer finns utifrån att det bygger på frivilligt arbete. Samspelet med invandrarföreningar och stadsdelens befintliga allianser (frivilligorganisationerna) pågår ständigt. Informationsmaterial har översatts till många olika språk av Stockholms stad vilket har underlättat och förtydligat i kontakten med anhöriga/närstående. Enskilda samtal eller samtal i grupp erbjuds utifrån de behov som finns, antingen av anhörigkonsulent eller biståndshandläggare.

Beskriv vilka strategier som använts för att nå anhöriga

Stadsdelen har utarbetat rutiner för en kontinuerlig uppsökande verksamhet och anhörigkonsulenterna har regelbundna möten med pensionärsorganisationerna. Informationsmaterial delas ut på olika språk och vid behov används tolk. Regelbunden kontakt med invandrarföreningarna sker via stadsdelens utbildade informatörer.

Har ni nått nya målgrupper med anhöriga?

Ett av målen var att arbeta speciellt med den svensksomaliska gruppen i stadsdelen, att nå ut med information och att träffas i olika forum. Projektledningen blev snabbt vars att det endast var de svensksomaliska männen som kom till mötena, den stora utmaningen blev hur vi kommer i kontakt med kvinnorna. Som hjälp i detta arbete anställdes en ung svensksomalisk kvinna, ungdomsansvarig vid Rinkeby folkets Hus.

Hur många anhöriga har tagit del av insatserna

169 personer har tagit del av information, möten eller andra aktiviteter som tex. Föreläsningar, enskilda samtal eller samtal i grupp.

Positiva och negativa erfarenheter? Vad tyckte de som deltog, intressenter osv

De positiva erfarenheterna har varit att det funnits ett stort intresse från anhöriga/närstående av att få information om hur anhörigstödet fungerar. Informationsmötena om demens har varit mycket uppskattade och stor efterfrågan på uppföljning finns.

Positiva och negativa effekter?

Positiva effekter har varit att fler av de privata utförarna aktivt har deltagit i informationsmöten/träffar med de anhöriga, vilket har gett en större förståelse för de svårigheter och möjligheter som finns. De negativa effekterna har varit att inga nya informatörer har rekryterats, detta utifrån den ekonomiska aspekten som tidigare redovisats.

Svårigheter har funnits med att nå ut till samtliga invandrarföreningar i stadsdelen, både utifrån att projektet var tidsbegränsat och utifrån språksvårigheter.

Vilka problem/hinder har man haft i arbetet. Hur har man tacklat dess och kommit över/förbi dessa?

Kulturella och språkliga svårigheter har funnits framförallt i mötena med de svensksomaliska föreningarna som finns i stadsdelen, en svensksomalisk kvinna som arbetar i stadsdelen och pratar flytande svenska anställdes på timmar. Tvåspråkiga tjänstemän anställda i stadsdelen har används som tolk och informatörer inför olika möten.

Eventuella viktiga lärdomar?

För det fortsatta arbetet bör tydliga strategier och mål formuleras för vad man kan erbjuda, för att stödja anhöriga som vårdar eller hjälper någon som är långvarigt sjuk, äldre eller har funktionshinder i det mångkulturella stadsdelsområdet Rinkeby-Kista.

Datum

Bifoga ekonomisk redovisning av hur medlen används

Blanketten skickas till	Länsstyrelsen Stockholms län Sofia Urby Box 22067 104 22 Stockholm
-------------------------	---